

දෙවන වාර පරීක්ෂණය, 2018 ජූලි  
Second Term Test, July 2018

10 ශ්‍රේණිය  
Grade 10

ව්‍යාපාර හා ගිණුම්කරණ අධ්‍යයනය - I  
Business & Accounting Studies - I

පැය එකයි  
One hour

විභාග අංකය  
.....

සැලකිය යුතුයි.

- සියලුම ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.
- අංක 01 සිට 40 තෙක් ප්‍රශ්නවල දී 1, 2, 3, 4 යන පිළිතුරුවලින් වඩාත් නිවැරදි හෝ ගැලපෙන තෝරන්න.
- ඔබට සැපයෙන පිළිතුරු පත්‍රයේ එක් එක් ප්‍රශ්නය සඳහා දී ඇති කව අතුරින් ඔබ තෝරාගත් පිළිතුරෙහි අංකයට සැසඳෙන කවය තුළ 'X' ලකුණ යොදන්න.

- (01) ව්‍යාපාර ආරම්භ වීමට බලපෑ මූලිකම සාධකය වූයේ,
1. අවශ්‍යතා හා වුවමනාය.
  2. ඉල්ලුම හා සැපයුමය.
  3. භාණ්ඩ හා සේවාවය.
  4. නිෂ්පාදනය හා බෙදා හැරීමය.
- (02) පහත සඳහන් දෑ අතුරෙන් මිනිස් අවශ්‍යතාවයක් ලෙස සැලකිය හැක්කේ කුමක් ද?
1. සුවඳ වීලවුන්
  2. පොත්පත්
  3. ආහාරපාන
  4. සපත්තු සහ සෙරෙප්පු
- (03) "අශෝකා, කොළ කැඳ අලෙවි කිරීමේ ව්‍යාපාරයක් පවත්වාගෙන යයි" මෙම ව්‍යාපාරය තුළින් ඇය සම්පූර්ණ කරනුයේ,
1. අවශ්‍යතාවයකි.
  2. ඉල්ලුමකි.
  3. සමාජ වගකීමකි.
  4. වුවමනාවකි.
- (04) වුවමනාවල ඇතුළත් ලක්ෂණ පමණක් අඩංගු පිළිතුර කුමක් ද?
1. අත්‍යවශ්‍යවීම, විවිධ වීම, නිර්මාණය කළ හැකි වීම.
  2. පොදු වීම, සීමිත වීම, සංකීර්ණ වීම.
  3. සීමිත වීම, විවිධ වීම, පොදු වීම.
  4. අත්‍යවශ්‍ය නොවීම, නිර්මාණය කළ හැකි වීම, අසීමිත වීම.
- (05) කළමනාකරුවන් හා ගණකාධිකාරීවරුන් විසින් සපයනු ලබන ශ්‍රමය හැඳින්විය හැක්කේ,
1. කාර්මික ශ්‍රමය ලෙසය.
  2. බුද්ධිමය ශ්‍රමය ලෙසය.
  3. නුපුහුණු ශ්‍රමය ලෙසය.
  4. පුහුණු ශ්‍රමය ලෙසය.
- (06) සේවා සැපයීම පමණක් සිදුකරන ව්‍යාපාරවලට නිදසුන් ඇතුළත් පිළිතුර තෝරන්න.
1. ලංකා බැංකුව, ශ්‍රී ලංකා ඉන්ෂුරන්ස්, සමුපකාර රෝහල
  2. නන්දා ස්ටෝර්ස්, සංස්ථා සීමෙන්ති කම්හල, ග්‍රාමීය බැංකුව
  3. අනුර සීමෙන්ති ගඩොල් නිෂ්පාදකයෝ, මහජන බැංකුව, A. G. ප්‍රතිසිටි
  4. රොෂාණි සැලුන්, අශෝක රසකැවිලි නිෂ්පාදකයෝ, ලංකා බැංකුව
- (07) නිෂ්පාදිතවල ගුණාත්මක බව, සාධාරණ මිල අරමුණු කරගත් ඇල්මැති පාර්ශ්වය වන්නේ,
1. අයිතිකරුවෝ ය.
  2. කළමනාකරුවෝ ය.
  3. ගනුදෙනු කරුවෝ ය.
  4. සැපයුම්කරුවෝ ය.
- (08) ව්‍යාපාර සඳහා රජය විසින් ලබාදෙන 'ප්‍රවාහන, ජල හා විදුලි බල පහසුකම් හඳුන්වන්නේ,
1. උපදේශන පහසුකම් ලෙසය.
  2. යටිතල පහසුකම් ලෙසය.
  3. කාක්ෂණික පහසුකම් ලෙසය.
  4. මූල්‍ය පහසුකම් ලෙසය.



(09) ව්‍යාපාර අභ්‍යන්තර පරිසරයට අයත් පාර්ශව පමණක් අඩංගු පිළිතුර කුමක් ද?

1. සැපයුම්කරුවෝ, අයිතිකරුවෝ, කළමනාකරුවෝ.
2. අයිතිකරුවෝ, කළමනාකරුවෝ, සේවකයෝ.
3. අයිතිකරුවෝ, තරඟකරුවෝ, ගනුදෙනුකරුවෝ.
4. කළමනාකරුවෝ, සැපයුම්කරුවෝ, තරඟකරුවෝ.

(10) ලෝකයේ රටවල් අතර ආර්ථික, සමාජීය හා සංස්කෘතික වශයෙන් ඇතිවන අන්‍යෝන්‍ය බැඳීම හඳුන්වන්නේ,

1. ගෝලීයකරණය ලෙසිනි.
2. විශ්ව ගම්මානය ලෙසිනි.
3. විද්‍යුත් වාණිජ්‍යය ලෙසිනි.
4. ජාත්‍යන්තර සහජීවනය ලෙසිනි.

(11) නව දුම්රිය මාර්ග හා අධිවේගී මාර්ග ඉදිකිරීම ව්‍යාපාරවල

1. ශක්තියකි.
2. දුර්වලතාවයකි.
3. තර්ජනයකි.
4. අවස්තාවකි.

(12) "රජය විසින් දේශීය නිෂ්පාදකයන් ආරක්‍ෂා කිරීම සඳහා රටේ ඇති සහ අර්තාපල් අලු සඳහා රු 30/= ක බද්දක් පැනවීමට තීරණය කර ඇත."

මෙම බලවේගය හා සම්බන්ධ බාහිර පරිසර සාධකය කුමක් ද?

1. නෛතික පරිසරය.
2. ආර්ථික පරිසරය.
3. ගෝලීය පරිසරය.
4. තාක්ෂණික පරිසරය.

(13) ආර්ථික පරිසරයට අයත් ආර්ථික සාධක පමණක් අඩංගු පිළිතුර තෝරන්න.

1. අයවැය ප්‍රතිපත්ති, මිල මට්ටම, නැතෝ තාක්ෂණය
2. පොලී අනුපාතය, උද්ධමනය, ඉතුරුම්
3. වෙළෙඳ කලාප, උද්ධමනය, වයස් ව්‍යුහය
4. පොලී අනුපාතය, අනුපනත් හා නීතිරීති, අන්තර්ජාලය

(14) අමර ගුණවර්ධන හා තුසිත ගුණවර්ධන විසින් "ගුණවර්ධන සහෝදරයෝ" නමින් සිල්ලර වෙළෙඳ ව්‍යාපාරයක් ආරම්භ කිරීමට අදහස් කරයි.

මෙම ව්‍යාපාරය සම්බන්ධ පහත ප්‍රකාශ අතුරින් නිවැරදි ප්‍රකාශය කුමක් ද?

1. මෙය සීමාසහිත පෞද්ගලික සමාගමකි.
2. මෙය කේවල ස්වාමි ව්‍යාපාරයකි.
3. මෙම ව්‍යාපාර නාමය ලියාපදිංචි කිරීම අනිවාර්ය වේ.
4. මෙම ව්‍යාපාර නාමය ලියාපදිංචි කිරීම අනිවාර්ය නොවේ.

(15) ව්‍යාපාර සංවිධානවලට අදාළ ලක්ෂණ කිහිපයක් පහත දැක්වේ.

- A. සීමිත වගකීම.
- B. නෛතික පුද්ගල භාවය හිමිවීම.
- C. තීරණ ගැනීමේ ස්වාධීන බව.
- D. අඛණ්ඩ පැවැත්මක් තිබීම.
- E. පුද්ගලික නාමයෙන් බදු ගෙවීම.

මේ අතුරින් සංස්ථාපිත සමාගමකට අදාළ ලක්ෂණ පමණක් ඇතුළත් කාණ්ඩය තෝරන්න.

1. A, B, D
2. A, C, D
3. B, D, E
4. C, D, E

(16) අයිතිය පුද්ගලයකු හෝ පුද්ගල කණ්ඩායමක් සතුවන ව්‍යාපාර හැඳින්විය හැක්කේ,

1. සමූපකාර සංවිධාන ලෙසය.
2. හවුල් ව්‍යාපාර ලෙසය.
3. රාජ්‍ය අංශයේ ව්‍යාපාර ලෙසය.
4. පෞද්ගලික අංශයේ ව්‍යාපාර ලෙසය.

(17) සමාගම් පනත යටතේ ලියාපදිංචි කළ යුතු රාජ්‍ය අංශයට අයත් ව්‍යාපාර සංවිධානයක් වන්නේ,

1. රාජ්‍ය සංස්ථාය.
2. රාජ්‍ය සමාගමය.
3. රාජ්‍ය දෙපාර්තමේන්තුවය.
4. සමූපකාර සංවිධානය.

(18) පෞද්ගලික අංශයට අයත් ව්‍යාපාර සංවිධාන පමණක් අඩංගු කාණ්ඩය වන්නේ,

1. ඒකපුද්ගල ව්‍යාපාර, හවුල් ව්‍යාපාර, සංස්ථාපිත සමාගම් සමූපකාර.
2. ඒකපුද්ගල ව්‍යාපාර, හවුල් ව්‍යාපාර, රාජ්‍ය සමාගම්, රාජ්‍ය සංස්ථා.
3. හවුල් ව්‍යාපාර, සංස්ථාපිත සමාගම්, දෙපාර්තමේන්තු, රාජ්‍ය සමාගම්.
4. හවුල් ව්‍යාපාර, සමිති සංවිධාන, දෙපාර්තමේන්තු සංස්ථාපිත සමාගම්.



(19) සමූපකාර සංවිධාන ප්‍රාග්ධනය ප්‍රධාන වශයෙන් සපයා ගන්නේ

1. වාර්ෂික අයවැය ලේඛනය මගිනි.
2. සමාජික අරමුදල් වලිනි.
3. කොටස් නිකුත් කිරීමෙනි.
4. හවුල්කරුවන් මගිනි.

(20) වගකීම තමා ආයෝජනය කළ ප්‍රාග්ධනයට පමණක් සීමාවන ව්‍යාපාරයකට නිදසුනක් වන්නේ,

1. ආලෝක ලී බඩු වෙළෙඳ සැල.
2. පෙරේරා සහ පුත්‍රයෝ.
3. සී/ස කෝසල සමාගම.
4. රේඛා සැලුන්.

(21) වෙළඳ ව්‍යාපාර ආයතනයක විවිධ වත්කම් වර්ග දැකිය හැකිවේ. ඒ අනුව 'ජංගම වත්කම්' ලෙස සැලකිය හැක්කේ,

1. මෝටර්රථ, බඩුතොගය, ණයගැතියෝ.
2. බඩු තොගය, ණයගැතියෝ, මුදල් ශේෂය.
3. ඉඩම්, යන්ත්‍ර සූත්‍ර, බඩු තොගය.
4. ලී බඩු, මෝටර්රථ, මුදල් ශේෂය.

(22) මුදල් පොතේ බැර පැත්තේ සටහන් කිරීමට යොදා ගන්නා මූලාශ්‍ර ලේඛනය කුමක් ද?

1. ජර්නල් වවුචරය.
2. ලදුපත.
3. ගෙවීම් වවුචරය.
4. ගැනුම් ඉන්වොයිසිය.

(23) අතීත ගනුදෙනුවක හෝ සිදුවීමක ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ඇතිවන ව්‍යාපාරය විසින් ගෙවිය යුතු අගය හඳුන්වන්නේ,

1. වත්කම් ලෙසය.
2. වගකීම් ලෙසය.
3. වියදම් ලෙසය.
4. ආදායම් ලෙසය.

(24) පහත සඳහන් ගනුදෙනු අතුරින් හිමිකම් අඩුවීමට බලපාන ගනුදෙනුවක් වන්නේ,

1. රු 7800/= ක් රක්ෂණ ගාස්තු ගෙවීම
2. අයිතිකරු රු 50000/= ක අතිරේක ප්‍රාග්ධනයක් යෙදීම
3. රු 12000/= ක කුලී ආදායම් ලැබීම
4. රු 5000/= ක කොමිස් මුදලක් ලැබීම

(25) ව්‍යාපාරයේ විදුලිය වියදම් රු 12000 ක් මුදලින් ගෙවීම, මූලික ගිණුම්කරණ සමීකරණයට බලපාන ආකාරය නිවැරදිව දක්වන පිළිතුර තෝරන්න.

| වත්කම්    | = | අයිතිකරුගේ හිමිකම් | +      | වගකීම් |
|-----------|---|--------------------|--------|--------|
| 1. +12000 | = | +12000             | -      |        |
| 2. -12000 | = | -12000             | -      |        |
| 3. -      | = | +12000             | -12000 |        |
| 4. -      | = | -12000             | -12000 |        |

(26) වත්කම් වැඩිවී, වත්කම් අඩුවන ගනුදෙනුව වන්නේ,

1. රු 6000 ක රක්ෂණ ගාස්තු ගෙවීම.
2. රු 20000 ක ලී බඩු ණයට ගැනීම.
3. රු 10000 කොමිස් මුදල් ලැබීම.
4. රු 30000 ක උපකරණ මුදලට ගැනීම.

(27) ලැබූ කඩකුලී අයත් වන ගිණුම් වර්ගය කුමක් ද?

1. වත්කම්
2. වියදම්
3. ආදායම්
4. වගකීම්

(28) ගනුදෙනුවක් ගිණුම්කරණ සමීකරණයට බලපාන ආකාරය පහත දැක්වේ.

| වත්කම් | = | අයිතිකරුගේ හිමිකම් | + | වගකීම් |
|--------|---|--------------------|---|--------|
| +50000 | = | -                  | + | 50000  |

ඉහත සමීකරණයේ සටහන් කර ඇති ගනුදෙනුව වන්නේ,

1. ණය හිමියන්ට රු 50000 ක් ගෙවීම.
2. අයිතිකරු මුදලින් රු 50000 ක ප්‍රාග්ධනය යෙදවීම.
3. බැංකු ණය මුදලින් රු 50000 ක් ආපසු ගෙවීම.
4. රු 50000 ලී බඩු ණයට ගැනීම.

(29) ව්‍යාපාරයකට බැංකුවෙන් ලබාගන්නා දිගුකාලීන ණය අයත් වන්නේ,

1. හිමිකම්වලටය.
2. ජංගම වගකීම්වලටය.
3. ජංගම නොවන වගකීම්වලටය.
4. වත්කම්වලටය.



(30) ලෙජරයේ ඇති ණයහිමි ගිණුම ..... (1) වන අතර ලද වට්ටම් ගිණුම ..... (2) වේ.

ඉහත 1 හා 2 ස්ථානවලට අදාළ නිවැරදි යෙදුම් පිළිවෙළින් දක්වන පිළිතුර වන්නේ,

1. වත්කම් ගිණුමක්, ආදායම් ගිණුමක්
2. වගකීම් ගිණුමක්, ආදායම් ගිණුමක්
3. වත්කම් ගිණුමක්, වියදම් ගිණුමක්
4. වගකීම් ගිණුමක්, වියදම් ගිණුමක්

(31) ගුණපාලගේ ව්‍යාපාරයේ ණයගැතියකු වූ නිමල්ගෙන් රු 20000/- ණය මුදලක් ලැබීමේ දී 5% ක වට්ටමක් ලබා දී ඇත.

මෙය ගුණපාලගේ ව්‍යාපාරයේ,

1. රු 1000/- ක දුන් වට්ටමකි.
2. රු 1000/- ක ලද වට්ටමකි
3. රු 20000/- ක දුන් වට්ටමකි
4. රු 20000/- ක ලද වට්ටමකි

(32) ව්‍යාපාරයක අයිතිකරුවන් වෙනුවෙන් පවතින සම්පත් ප්‍රමාණය හැඳින්වෙන්නේ,

1. වත්කම් ලෙසය.
2. වගකීම් ලෙසය.
3. ආදායම් ලෙසය.
4. හිමිකම් ලෙසය.

(33) ව්‍යාපාර ගනුදෙනු ආශ්‍රිතව ව්‍යවහාර මුදලින් සිදුවන මුදල් ලැබීම් හා ගෙවීම් සටහන් කරන මූලික සටහන් පොත කුමක්ද?

1. පොදු ජ'නලය.
2. මුදල් පොත.
3. ගැනුම් ජ'නලය.
4. විකුණුම් ජ'නලය.

(34) පොදු ජ'නලයේ ගනුදෙනු සටහන් කිරීමේ දී යොදා ගන්නා මූලාශ්‍ර ලේඛනය වන්නේ,

1. ලද්දපතයි
2. ගැනුම් ඉන්වොයිසියයි.
3. ජ'නල් වවුචරයයි
4. විකුණුම් ඉන්වොයිසියයි.

(35) සුගත්ගේ ව්‍යාපාරයේ අයිතිකරු තම පෞද්ගලික ප්‍රයෝජනයට මුදල් ගැනීම නිසා ඇතිවන ප්‍රතිඵලයකි.

1. වත්කම් අඩු වී හිමිකම අඩු වේ.
2. හිමිකම් පමණක් අඩුවේ.
3. මුදල් වැඩි වී හිමිකම් අඩුවේ.
4. මුදල් අඩුවේ.

\* පහත සඳහන් තොරතුරු උපයෝගීකරගෙන අංක 36 සිට 40 තෙක් ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.

|                          | රුපියල් |
|--------------------------|---------|
| ණයගැතියෝ                 | 40 000  |
| ණය හිමියෝ                | 20 000  |
| අයිතිකරු යෙදු ප්‍රාග්ධනය | 100 000 |
| බැංකුවෙන් ලබාගත් ණය      | 60 000  |
| ලී බඩු උපකරණ             | 35 000  |
| අතිරේක ප්‍රාග්ධනය යෙදවීම | 50 000  |
| භාණ්ඩ තොගය               | 60 000  |
| මුදල්                    | 95000   |

(36) මෙම ව්‍යාපාරයේ මුළු ජංගම වත්කම්වල වටිනාකම කොපමණ ද?

1. රු 40000 /=
2. රු 60 000/=
3. රු 80 000/=
4. රු 195 000/=

(37) මෙම ව්‍යාපාරයේ ජංගම වගකීම්වල වටිනාකම වන්නේ,

1. රු 20 000/=
2. රු 40 000/=
3. රු 60 000/=
4. රු 100 000/=

(38) මෙම ව්‍යාපාරයේ අයිතිකරුගේ හිමිකම වෙනස් වීමට බලපාන ගනුදෙනුව කුමක් ද?

1. ණය හිමියෝ රු 20000/=
2. ණය ගැතියෝ රු 40000/=
3. අතිරේක ප්‍රාග්ධනය යෙදවීම රු 50000/=
4. බැංකුවෙන් ලබාගත් ණය රු 60000/=

(39) මෙම ව්‍යාපාරයේ ජංගම නොවන වගකීම්වල වටිනාකම කොපමණ ද?

1. රු. 20 000/=
2. රු. 40 000/=
3. රු. 60 000/=
4. රු. 80 000/=

(40) මෙම ව්‍යාපාරයේ මුළු වත්කම් හා මුළු වගකීම් පිළිවෙළින් දක්වන පිළිතුර තෝරන්න.

1. රු 40 000/= හා රු 20 000/=
2. රු 230 000/= හා රු 80 000/=
3. රු 135 000/= හා රු 20 000/=
4. රු 40 000/= හා රු 80 000/=



දකුණු පළාත් අධ්‍යාපන දෙපාර්තමේන්තුව  
Department of Education, Southern Province

60 S II

දෙවන වාර පරීක්ෂණය, 2018 ජූලි  
Second Term Test, July 2018

10 ශ්‍රේණිය  
Grade 10

ව්‍යාපාර හා ගිණුම්කරණ අධ්‍යයනය - II  
Business & Accounting Studies

පැය දෙකයි  
Two hours

විභාග අංකය

සැලකිය යුතුයි.

- පළමුවන ප්‍රශ්නය ඇතුළුව I කොටසේ ප්‍රශ්න දෙකක් ද, II කොටසින් ප්‍රශ්න දෙකක් ද බැගින් තෝරාගෙන ප්‍රශ්න පහකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

(01) පහත සඳහන් සිද්ධිය ඇසුරෙන් අංක (i) සිට (x) දක්වා ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.

ඇලුම් මැසීමේ පාඨමාලාවක් සාර්ථකව අවසන් කළ රොෂානි සහ අමාලි 2017 ජනවාරි 01 දින ළමා කම්ප සහ කලිසම් මැසීමේ ව්‍යාපාරයක් ආරම්භ කරන ලදී. දෙදෙනාම රු 200000/= බැගින් ප්‍රාග්ධනය යෙද වූ අතර ලාභ අලාභ සමයේ බෙදා ගැනීම හා අදාළ කරුණු සම්බන්ධයෙන් ලිඛිත ගිවිසුමක් ඇති කර ගන්නා ලදී. එදිනම එම මුදල් ඇලුම් මැසීමේ යන්ත්‍ර සහ උපකරණ මිල දී ගැනීමට යෙද වූ අතර අනෙකුත් වියදම් සඳහා බැංකුවෙන් රු 300 000/= ක ණය මුදලක් ද ලබා ගන්නා ලදී. රොෂානිගේ නිවසේ කොටසක් ඇලුම් මැසීමට යොදා ගත් අතර මාසිකව රු 25000/= ක් ගෙවීමේ එකඟතාවය මත දක්ෂ සේවිකාවක් ද බඳවා ගන්නා ලදී. විදුලිය වියදම් සඳහා ජනවාරි මාසයේ දී රු 4000/= ක් දැරීමට සිදුවිය. ජනවාරි මාසයේ පාසල් ළමුන්ගේ නිල ඇලුම් මැසීම සඳහා විශාල ඇණවුම් ප්‍රමාණයක් ලැබුණු අතර ව්‍යාපාරය පුළුල් කිරීමට ද තීරණය කරන ලදී.

- මෙම ව්‍යාපාරය විසින් ඉටුකරනු ලබන මූලික මිනිස් අවශ්‍යතාවය හා වුවමනා මොනවාද?
- ඉහත ව්‍යාපාරය අයත්වන ව්‍යාපාර සංවිධානය කුමක් ද?
- මෙම ව්‍යාපාරය සාර්ථක වීමට බලපෑ ශක්තීන් දෙකක් දක්වන්න.
- ඉහත ව්‍යාපාරය අරමුණ හා පරිමාණය අනුව වෙන වෙනම වර්ග කර දක්වන්න.
- වෙනත් ව්‍යාපාර සංවිධාන හා සසඳා බලන විට මෙම ව්‍යාපාර සංවිධාන ක්‍රමයේ දක්නට ඇති අවාසි 2 ක් දක්වන්න.
- මෙම ව්‍යාපාරය ආරම්භයේ සිටම මතභේදවලින් තොරව පවත්වාගෙන යාම සඳහා ගනු ලැබූ ක්‍රියාමාර්ගය කුමක් ද?
- 2017-01-01 දිනට මෙම ව්‍යාපාරයේ ගිණුම්කරණ සම්කරණය අගයන් සහිතව දක්වන්න.
- මෙම ව්‍යාපාරයේ ජංගම නොවන වගකීම් අගයන් සහිතව දක්වන්න.
- අයිතිකරුවන්ගේ හිමිකම අඩුවීමට බලපාන ගනුදෙනු 2 ක් දක්වන්න.
- විදුලිය වියදම් ගෙවීමට අදාළ ද්විත්ව සටහන ලියා දක්වන්න.

(ලකුණු 2 × 10 = 20)

#### I කොටස - ව්‍යාපාර අධ්‍යයනය

- ප්‍රශ්න දෙකකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

- (02) i. භාණ්ඩ හුවමාරුව හෙවත් බාටර් ක්‍රමය ලෙස හඳුන්වන්නේ කුමක් ද?
- ii. "වර්තමාන තත්ත්වයේ දියුණුව සමඟ ව්‍යාපාරිකයින් විවිධ වුවමනා නිර්මාණය කරයි" වර්තමාන වෙළෙඳපොළේ දක්නට ඇති මෙවැනි භාණ්ඩ 4 කට නිදසුන් සපයන්න.
- iii. පහත සඳහන් ප්‍රකාශ සත්‍ය ද අසත්‍ය ද යන්න දක්වන්න.
- සෑම පුද්ගලයකුගේම අවශ්‍යතා පොදුවේ.
  - ව්‍යවසායකයා අවදානම් දරමින් නව්‍යතා සම්පාදන කිරණ ගනී.
  - අභ්‍යන්තර පරිසරය අධ්‍යයනය කිරීමෙන් අවස්ථා තර්ජන හඳුනා ගත හැකිය.
  - නිෂ්පාදනයේ දී ආධාර කරගන්නා මිනිසා විසින් සකස් කරන ලද දෑ ප්‍රාග්ධනය ලෙස හඳුන්වයි.



iv. පහත සඳහන් ඇල්මැති පාර්ශවයේ අරමුණු එක බැගින් ලියන්න.

අ) අයිතිකරුවෝ : .....

ආ) ගනුදෙනුකරුවෝ : .....

(ලකුණු 2 බැගින් ලකුණු 08 යි)

(03) i. පහත සඳහන් බලපෑම් ඇති කරන ව්‍යාපාර පරිසර නම් කරන්න.

A - පාරිභෝගික කටයුතු පිළිබඳ අධිකාරි පණත

B - අන්තර්ජාලය සොයා ගැනීම

C - භාණ්ඩ හා සේවාවල පොදු මිල මට්ටම ඉහළ යාම

D - මිල දී ගැනීමේ රටාවල සිදුවන වෙනස් කම්

ii. පාසල් ශිෂ්‍යයකු ලෙස ඔබගේ අවශ්‍යතා 2 ක් දක්වන්න. එම අවශ්‍යතාව සපුරාගන්නා ආකාරය දක්වන්න.

iii. පහත සඳහන් නිදසුන් අයත් නිෂ්පාදන සාධක නම් කරන්න.

A - කළමනාකරුවෝ

B - ඛනිජ සම්පත්

C - ගොඩනැගිලි

D - නව්‍යතා සම්පාදනය

iv. ව්‍යාපාර ආයතනයකට සේවකයින්ගෙන් හා කළමනාකරුවන්ගෙන් ලැබිය හැකි ශක්තීන් එක බැගින් දක්වන්න.

(04) i. පෞද්ගලික අංශයට අයත් ව්‍යාපාර සංවිධාන නම් කරන්න.

ii. පහත සඳහන් වගුව සම්පූර්ණ කරන්න.

| ව්‍යාපාර<br>සංවිධානය<br>ලක්ෂණ | වගකීම | තෛතික<br>පුද්ගලභාවය | ප්‍රාග්ධනය<br>සපයා ගන්නා<br>ආකාරය | අඛණ්ඩ<br>පැවැත්ම |
|-------------------------------|-------|---------------------|-----------------------------------|------------------|
| ඒක පුද්ගල ව්‍යාපාර            | ..... | .....               | .....                             | .....            |
| සංස්ථාපිත සමාගම්              | ..... | .....               | .....                             | .....            |

iii. පහත දක්වෙන ප්‍රකාශ සත්‍ය ද අසත්‍ය ද යන්න දක්වන්න.

A - ව්‍යාපාර නාමය ලියාපදිංචි කිරීමෙන් තෛතික පුද්ගලභාවය ව්‍යාපාරයකට හිමිවේ.

B - ජනතාවට අත්‍යවශ්‍ය සේවා සැපයීම බොහෝ විට දෙපාර්තමේන්තුවලින් සිදුවේ.

C - සමූපකාර සමිති ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදීව පාලනය වන ස්වාධීන සංවිධානයකි.

D - රාජ්‍ය සංස්ථා සමාගම් පනත යටතේ ලියාපදිංචි කළ යුතු වේ.

iv. ව්‍යාපාර නාමය ලියාපදිංචි කිරීමෙන් ලබාගත හැකි ප්‍රයෝජන 2 ක් දක්වන්න.

## II කොටස - ගිණුම්කරණය

(ප්‍රශ්න දෙකකට පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.)

05. i. "ව්‍යාපාරික ගනුදෙනුවක්" ලෙස හඳුන්වන්නේ කුමක් ද?

ii. ව්‍යාපාරික ගනුදෙනුවලට නිදසුන් 4 ක් සපයන්න.

iii. සඳුමාලිගේ ව්‍යාපාරයේ 2017 වර්ෂයට අදාළ තොරතුරු කීපයක් පහත දක්වේ.

2017-01-01 දිනට ප්‍රාග්ධනය රු 600 000

වර්ෂයේ ආදායම රු 180 000

වර්ෂයේ වියදම රු 70 000

අයිතිකරු අමතර ප්‍රාග්ධනය යෙදවීම රු 22 000

ඔබ විසින් සඳුමාලිගේ ව්‍යාපාරයේ 2017-12-31 දින හිමිකම ගණනය කරන්න.

iv. ව්‍යාපාරයක සිදු වූ ගනුදෙනු කිහිපයක් ගිණුම්කරණ සමීකරණයට බලපා ඇති ආකාරය පහත දැක්වේ.

|    | වත්කම්                             | = | අයිතිකරුගේ හිමිකම          | + | වගකීම්               |
|----|------------------------------------|---|----------------------------|---|----------------------|
| අ) | මුදල්<br>+100 000                  | = | ප්‍රාග්ධනය<br>+100 000     |   |                      |
| ආ) | මුදල්<br>-40000<br>ලී බඩු + 40 000 | = | -                          |   | -                    |
| ඉ) | මුදල්<br>-10 000                   | = | විදුලිය ගාස්තු<br>-100 000 |   |                      |
| ඊ) | බඩු තොගය<br>+20 000                | = |                            |   | ණය හිමියෝ<br>+20 000 |
| උ) | මුදල්<br>-10 000                   | = |                            |   | ණය හිමියෝ<br>-10 000 |

ඉහත ගිණුම් සමීකරණයට අදාළ ගනුදෙනුව සඳහන් කරන්න.

- (06) i. "ගිණුමක්" යනුවෙන් අදහස් කරන්නේ කුමක් ද? (ලකුණු 02)
- ii. ප්‍රධාන ගිණුම් වර්ග 5 නම් කර ඒවාට නිදසුන බැගින් සපයන්න. (ලකුණු 05)
- iii. පහත සඳහන් ගනුදෙනු ලෙජර් ගිණුම්වල සටහන් කරන්න.
- අ) 2016-01-01 දින අයිතිකරු ව්‍යාපාරයට රු 500 000 ක මුදල් යෙදවීම
- ආ) 2016-01-05 දින රු 200 000 ක් ගෙවා යන්ත්‍රයක් මිල දී ගැනීම.
- ඇ) 2016-01-10 දින රු 300 000 ක බැංකු ණයක් ලබා ගැනීම
- ඉ) 2016-01-20 දින රු 10 000 ක පොලී ආදායමක් ලැබීම.
- ඊ) 2016-01-30 දින රු 50 000 ක වැටුප් ගෙවීම

(ලකුණු 05)

- (07) i. පහත දැක්වෙන ගනුදෙනු වර්ගය වෙනුවෙන් පිළියෙල කරන මූලික සටහන් පොත දක්වන්න.
- A - මුදල් ලැබීම් හා මුදල් ගෙවීම් සම්බන්ධ ගනුදෙනු
- B - වෙළඳ භාණ්ඩ ණයට ගැනීම
- C - බැංකු ජංගම ගිණුම් මගින් සිදුකරන ගනුදෙනු
- D - වෙළඳ භාණ්ඩ ණයට විකිණීම

(ලකුණු 02)

- ii. මූල්‍ය ලේඛනයක සාමාන්‍යයෙන් ඇතුළත්වන කරුණු 4 ක් දක්වන්න. (ලකුණු 02)
- iii. අ) මූල්‍ය ලේඛනවලින් ලැබෙන ප්‍රයෝජන 2 ක් දක්වන්න. (ලකුණු 02)
- ආ) පහත දැක්වෙන ගනුදෙනුවලට අදාළ මූල්‍ය ලේඛන දක්වන්න.
- A) අත්පිට මුදලට විකුණුම් රු 25 000
- B) වැටුප් රු 60 000 යි.
- C) රු 80 000 ක් බැංකුවේ තැන්පත් කිරීම
- D) රු 15 000 ක භාණ්ඩ තොගයක් ණයට ගැනීම

(ලකුණු 04)

iv. ව්‍යාපාරයක මුදල් ලැබීම් හා ගෙවීම්වලට නිදසුන් 2 බැගින් දක්වන්න.

(ලකුණු 02 යි)



|                                    | Income Statement | Balance Sheet |
|------------------------------------|------------------|---------------|
| Revenue                            | 100,000          |               |
| Cost of Sales                      | (40,000)         |               |
| Gross Profit                       | 60,000           |               |
| Selling Expenses                   | (10,000)         |               |
| Administrative Expenses            | (15,000)         |               |
| Finance Costs                      | (5,000)          |               |
| Profit Before Tax                  | 20,000           |               |
| Income Tax                         | (5,000)          |               |
| Profit After Tax                   | 15,000           |               |
| Dividends Paid                     | (10,000)         |               |
| Retained Profit                    | 5,000            |               |
| Carrying Amount of Retained Profit |                  | 5,000         |

Required: Calculate the company's return on capital employed for the year ended 31st December 2019.

- Identify the correct formula for return on capital employed.
- Calculate the company's return on capital employed for the year ended 31st December 2019.
- Identify the correct answer from the following options.

Page 10

Question 11: A company's financial statements for the year ended 31st December 2019 are as follows:

- Revenue
- Cost of Sales
- Gross Profit
- Selling Expenses
- Administrative Expenses
- Finance Costs
- Profit Before Tax
- Income Tax
- Profit After Tax
- Dividends Paid
- Retained Profit
- Carrying Amount of Retained Profit

Page 11

Question 12: A company's financial statements for the year ended 31st December 2019 are as follows:

- Revenue
- Cost of Sales
- Gross Profit
- Selling Expenses
- Administrative Expenses
- Finance Costs
- Profit Before Tax
- Income Tax
- Profit After Tax
- Dividends Paid
- Retained Profit
- Carrying Amount of Retained Profit

Page 12

Question 13: A company's financial statements for the year ended 31st December 2019 are as follows:

Page 13